

CIRKULÄR 18:64

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Mona Fridell m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar för åren 2018–2022

I detta cirkulär presenterar vi:

- Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer
- Ny skatteunderlagsprognos
- Slutligt beskattningsutfall för inkomståret 2017
- Skattesatser 2019
- Befolkningsuppgifter per den 1 november 2018 och reviderad befolkningsprognos
- Ny statsbidragsram
- Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex
- Arbetsgivaravgifter och PO-pålägg för kommunerna år 2019
- Datum för utbetalning av preliminära skatter och bidrag 2019
- Nya instruktioner till modellen Skatter & bidrag

Vid riksdagens budgetomröstning den 12 december sade en majoritet ja till Moderaternas och Kristdemokraternas gemensamma reservation om förslag till statens budget. Det innebär bland annat att bortfallet av kommunalskatt till följd av höjda grundavdrag för personer som fyllt 65 år blir lite större än enligt övergångsregeringens förslag.

På budgetens utgiftssida avser beslutet endast ramarna för respektive utgiftsområde. Anslagsfördelningen inom de olika utgiftsområdena kommer att beslutas successivt fram till och med den 21 december. Alla delar av budgeten är därmed inte beslutade när dessa planeringsförutsättningar utarbetas.

Jämfört med den prognos vi presenterade i oktober (cirkulär18:37) är utvecklingen 2019 nedreviderad till följd av att statsbudgeten för 2019 innehåller en höjning av grundavdraget för personer som fyllt 65 år. Därutöver har revideringar gjorts för hela perioden fram till 2022, främst till följd av att vi nu gör en annorlunda bedömning av hur arbetade timmar och timlöner kommer att utvecklas.

Sveriges Kommuner och Landsting

Post: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20

Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50

Org nr: 222000-0315, info@skl.se, www.skl.se

Den svenska konjunkturen har passerat toppen

Det relativt färska utfallet för kvartal tre i år vittnar om en tydlig inbromsning i BNP-tillväxten. BNP sjönk till och med något från kvartalet innan. Bakom nedgången under kvartal tre finns en del tillfälliga faktorer. Och arbetsmarknaden visar ännu fortsatt styrka. Vår bedömning är att BNP åter kommer att stiga under fjärde kvartalet, vilket understödjs av nyliga utfall och indikatorer. BNP-fallet under kvartal tre är därmed inte början på en svensk recession. Att den svenska konjunkturen nu har passerat toppen framstår emellertid som ett faktum. I korten ligger därmed konjunkturavmattning, vilket innebär att BNP en tid kommer att öka svagare än den trendmässiga tillväxten.

Vi skriver ner vår prognos för global BNP-tillväxt, vilket indikerar en svagare ökning av svensk export kommande år. På hemmaplan tycks byggboomen vara över och vi räknar med att bostadsbyggandet minskar under hela 2019. Detta är två huvudförklaringar till svag svensk BNP-tillväxt 2019 och 2020. Den starka utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden kommer därmed att brytas, med minskande sysselsättning och stigande arbetslöshet som följd. Avkylningen av arbetsmarknaden ligger dock en bit bort. I vår prognos visar sig den svagare arbetsmarknadskonjunkturen mer tydligt först år 2020. En svag utveckling av antalet arbetade timmar medför en dämpning av den kommunala skatteunderlagstillväxten kommande år.

På längre sikt baseras den samhällsekonomiska analysen på en framskrivning som hängs upp på arbetsmarknaden och demografin. Detta kan beskrivas som att det varken råder hög- eller lågkonjunktur och vår analys utgår från arbetsmarknaden.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal arbetade timmar*	2,1	2,0	0,5	-0,5	0,4	0,4
Timlön, nationalräkenskaperna	2,6	2,8	3,2	3,3	3,4	3,5
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,2	2,5	3,0	3,3	3,4	3,5
Konsumentpriser, KPIF	2,0	2,1	2,2	2,2	2,0	2,0
Konsumentpriser, KPI	1,8	2,0	2,6	3,0	2,9	2,8
Realt skatteunderlag	1,1	1,5	0,8	0,1	0,9	1,1
Befolkning 15–74 år	1,1	0,8	0,5	0,3	0,4	0,5

*Kalenderkorrigerad utveckling.

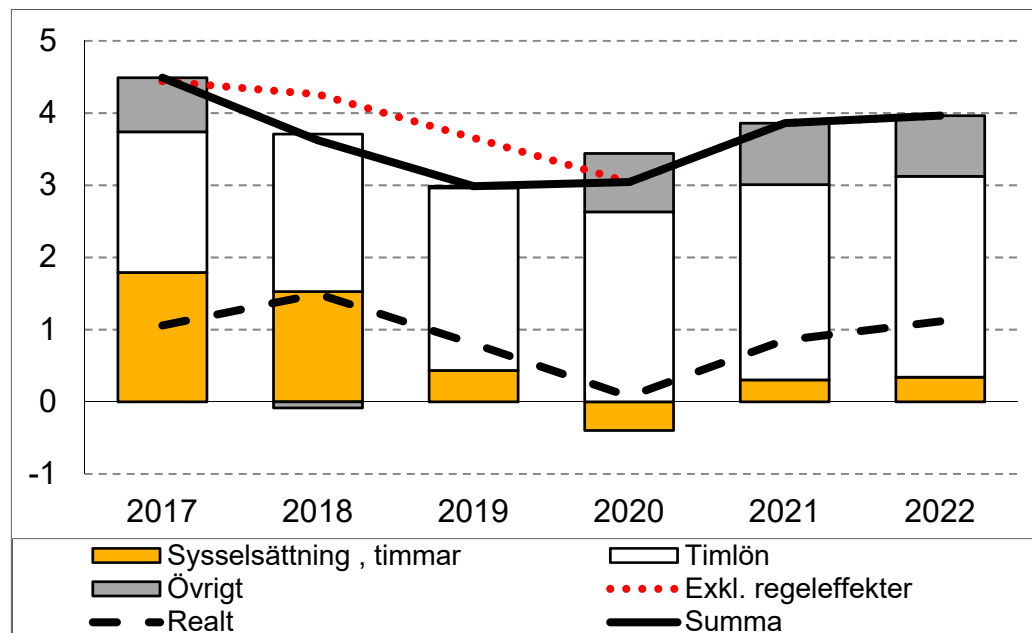
Skatteunderlagstillväxten faller från en konjunkturtopp

Det slutliga beskattningsutfallet för år 2017 visar att skatteunderlagets ökning 2017 blev mindre än 2016 men ändå god. Prognosen pekar på fortsatt dämpning av skatteunderlagstillväxten även nästa år (diagram 1). Det beror på att den förestående konjunkturavmattningen leder till mindre gynnsam utveckling av arbetade timmar än den som varit under uppgången. Detta motverkas endast till en mindre del av att lönehöjningarna väntas bli större samt inkomsterna av pensioner och arbetsmarknadsersättningar tillta.

Kalkylen för år 2020–2022 bygger på förutsättningen att den svenska ekonomin utvecklas i konjunkturell balans, vilket innebär att skatteunderlagstillväxten dessa år blir i linje med ett historiskt genomsnitt.

Diagram 1. Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket och SKL.

Både 2018 och 2019 hålls skatteunderlaget tillbaka av att grundavdragen för personer som fyllt 65 år höjs. Detta kompenseras kommunerna för genom höjningar av anslaget Kommunalekonomisk utjämning med belopp som motsvarar avdragshöjningarnas beräknade effekt på skatteintäkterna. Det betyder att skatteunderlagets underliggande ökningstakt är 0,7 procentenheter större än den faktiska båda dessa år.

Förändring jämfört med SKL:s oktoberprognos

Jämfört med den prognos vi presenterade i oktober (cirkulär 18:37) är utvecklingen 2019 nedreviderad (tabell 2). Det förklaras av att statsbudgeten för 2019 innehåller en höjning av grundavdraget för personer som fyllt 65 år, vilket delvis motverkas av större ökning av arbetade timmar och högre timplöner i den aktuella prognosen. För åren 2020–2022 gör vi nu en annorlunda bedömning av hur arbetade timmar och timplöner kommer att utvecklas. En följd effekt är att pensionsinkomsterna reviderats ner 2022. Sammantaget visar skatteunderlagsprognosen mindre ökning 2020 och 2022 men lite större ökning 2021 än i föregående prognos.

Tabell 2. Olika skatteunderlagsprognoser

Procentuell förändring

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2017–2021
SKL dec	4,5	3,6	3,0	3,0	3,9	4,0	19,3
Reg nov*	4,4	4,0	3,5	3,6	3,5		20,5
SKL okt	4,5	3,6	3,4	3,3	3,8	4,2	20,1
ESV aug	4,4	3,7	3,4**	3,3	3,3		19,4

*De av regeringen fastställda uppräkningsfaktorerna för 2018 och 2019, som ligger till grund för preliminär utbetalning av kommunal- och landstingsskatt 2019, är 1,040 respektive 1,039. Den i statsbudgeten beslutade ytterligare höjningen av grundavdragen för personer som fyllt 65 år påverkar inte uppräkningsfaktorerna.

** Statsbudgetens höjning av grundavdragen för personer som fyllt 65 år var inte känd i augusti.

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

Jämförelse med regeringens och ESV:s prognos

Skillnaden mellan skatteunderlagstillväxten 2019–2022 i SKL:s respektive regeringens prognos förklaras till övervägande del av att regeringens beräkningar utgår från att konjunkturedgång kommer senare än i SKL:s kalkyl. De räknar därför med starkare utveckling på arbetsmarknaden nästa år och 2020 men lite svagare 2021. Regeringens större ökning 2018 beror på sociala ersättningar och inkomst av näringsverksamhet.

Även Ekonomistyrningsverkets (ESV) prognos utgår från en mer ihållande konjunkturuppgång än SKL:s. I detta fall innebär det starkare utveckling på arbetsmarknaden 2020 och svagare 2021 än i SKL-prognosen. ESV:s prognos för 2019 bygger på lite mindre ökning av arbetade timmar än SKL:s och hade sannolikt visat svagare skatteunderlagstillväxt om de känt till att grundavdragen skulle höjas.

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos skulle det vara möjligt åren 2019–2021 (tabell 3). En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Tabell 3. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Snitt 10 år	4,0	3,9	3,8	4,0	4,1	4,0
Årlig ökning	4,4	4,3	3,7	3,0	3,9	4,0
Differens	0,4	0,4	-0,1	-1,0	-0,2	0,0

Källa: Skatteverket och SKL.

Slutligt beskattningsutfall inkomståret 2017

Som nämdes i avsnittet för skatteunderlagsprognosen ovan har Skatteverket publicerat det slutliga beskattningsutfallet för inkomståret 2017. Utfallet finns att hämta på Skatteverkets webbplats:

<https://skatteverket.entricscape.net/catalog/9/datasets/545>

Den slutliga taxeringen visade en ökning av skatteunderlaget med 4,49 procent år 2017 jämfört med år 2016, vilket kan jämföras med 4,95 procent i tillväxt under föregående år. Jämfört med Skatteverkets preliminära utfall i augusti innebär det slutliga utfallet att den beskattningsbara inkomsten blev 0,1 procentenheter högre. I tabellen nedan redovisas preliminära och slutliga beskattningsutfall inkomståren 2014–2017.

Tabell 4. Preliminära och slutliga beskattningsutfall för inkomståren 2014–2017

Procent

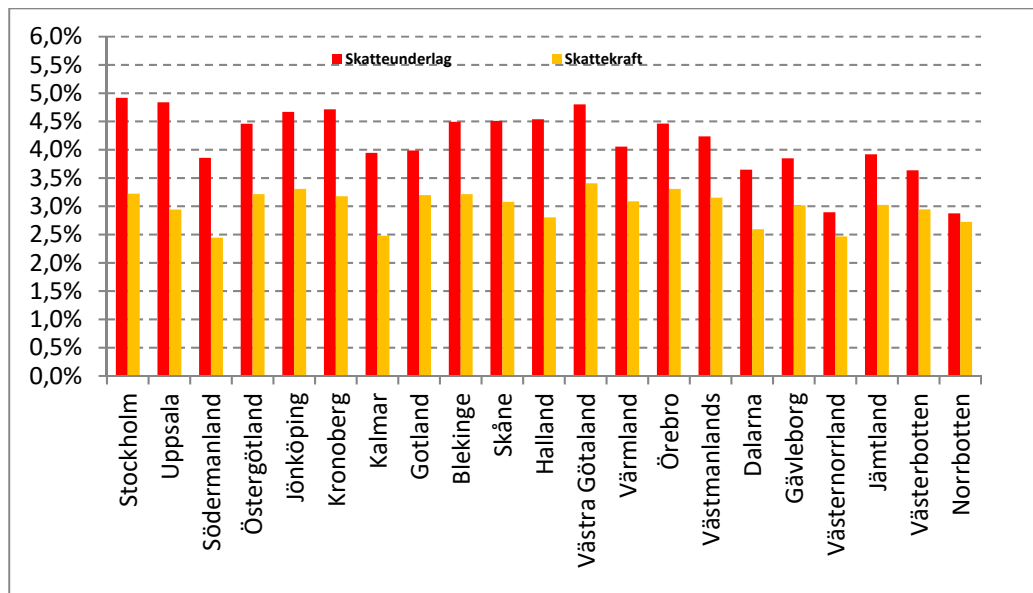
	Aug	Sep	Okt	Nov	Skillnad nov-aug	Skillnad nov-okt
Inkomstår 2014	3,30	3,23	3,21	3,16	-0,13	-0,04
Inkomstår 2015	4,63	4,66	4,70	5,05	0,42	0,35
Inkomstår 2016	4,83	4,86	4,88	4,95	0,12	0,07
Inkomstår 2017	4,39	4,39	4,41	4,49	0,10	0,07

Bäst skatteunderlagstillväxt i landet under inkomståret 2017 hade Åre och Sundbyberg med 7,9 procent. Pajala var den enda kommunen som hade minskande skatteunderlag.

Sambandet mellan befolkningstillväxt och skatteunderlagstillväxt är relativt starkt, vilket gör att det är mindre spridning i förändringen av skattekraft, dvs. skatteunderlaget per capita. Mest ökade skattekraften i Dals-Ed och Lekeberg.

Diagram 2. Utveckling av skatteunderlag och skattekraft (skatteunderlag per invånare) inkomståret 2017 per län

Procentuell förändring

Källa: Skatteverket.

Den länsvisa spridningen av skatteunderlagstillväxten är betydligt mindre än den kommunala. Den starkaste utvecklingen återfanns i Stockholms län, där skatteunderlaget växte med 4,9 procent. Högsta utveckling av skattekraften hade Västra Götalandsregionen som ökade med 3,4 procent.

Tabell 5. Skatteunderlagstillväxt och faktisk medelskattekraft, inkomståren 2017 och 2016, per kommungrupp

Procent och kronor

	Utveckling skatteunderlag 2016–2017	Utveckling skattekraft 2016–2017	Medelskattekraft 2017
Förortskommuner till storstäderna	4,9 %	3,0 %	249 264
Förortskommuner till större städer	4,5 %	3,0 %	206 695
Glesbygdskommuner	2,5 %	2,4 %	179 208
Kommuner i glesbefolkad region	3,3 %	2,7 %	199 142
Kommuner i tätbefolkad region	4,1 %	2,9 %	195 545
Pendlingskommuner	4,1 %	2,9 %	201 239
Storstäder	4,9 %	3,5 %	245 828
Större städer	4,4 %	3,2 %	210 851
Turism- o besöksnäringkommuner	4,1 %	3,1 %	197 688
Varuproducerande kommuner	3,9 %	2,7 %	194 906
Totalt	4,49 %	3,13 %	218 791

Källa: Skatteverket.

Indelat i kommungrupper växte den beskattningsbara inkomsten mest i storstäderna (Stockholm, Göteborg och Malmö) och i förortskommuner till storstäderna. Båda

grupperna ökade med 4,9 procent. Glesbygdskommunerna hade lägst skatteunderlagstillsväxten med 2,5 procent. Utvecklingen av skattekraften var betydligt mer likvärdig mellan de olika grupperna. Även här var det storstäderna som hade den största ökningen. Högst skattekraft finns i förortskommunerna, nästan 40 procent högre än i glesbygdskommunerna.

Slutavräkningar 2017–2019

Slutavräkning 2017

Enligt taxeringsutfallet blir slutavräkningen av 2017 års skatteintäkter –351 kronor per invånare den 1.11.2016. Avräkningen regleras i januari 2019. SKL:s decemberprognos 2017, som enligt riktlinjer från Rådet för kommunal redovisning låg till grund för bokslutet för 2017, gav en avräkning på –204 kr/invånare. Detta medför en korrigeringspost på –147 kr per invånare som påverkar bokslut 2018. Jämfört med vår oktoberprognos (cirkulär 18:37) är det en försämring med 17 kronor.

Slutavräkning 2018

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2017 och 2018 uppgår till 4,8 procent respektive 3,4 procent, enligt budgetpropositionen för 2018. SKL:s prognos innebär en lägre uppräkning vilket gör att vår prognos för slutavräkningen 2018 blir negativ och uppgår till –61 kronor per invånare den 1.11.2017. Jämfört med vår prognos i oktober är det en försämring med 18 kronor per invånare.

Slutavräkning 2019

I övergångsregeringens budgetpropositionen för 2019 uppgick uppräkningsfaktorerna för 2018 och 2019 till 4,0 procent respektive 3,5 procent. Men i regeringens fastställda uppräkningsfaktorer har uppräkningsfaktorn för 2019 angetts till 3,9 procent. SKL:s prognos innebär därför en väsentligt lägre uppräkning vilket gör att vår prognos för slutavräkningen 2019 blir negativ och uppgår till –640 kronor per invånare den 1.11.2018. Det är en försämring med 183 kronor jämfört med vårt cirkulär 18:48.

Skattesatser och skatteväxlingar 2019

Den 14 december presenterade Statistiska centralbyrån (SCB) skattesatser för 2019. De skattesatser som ingår i redovisningen är de som inkommit till Skatteverket senast den 30 november 2018. Det är 8 kommuner som höjer skattesatsen 2019 (exklusive skatteväxlingar) medan 6 kommuner sänker. Landstingskattesatsen (exklusive skatteväxlingar) höjs i tre landsting nästa år. Därtill ändras skattesatsen i tre län på grund av skatteväxlingar mellan kommuner och landsting av kollektivtrafiken. De tre län som skatteväxlar är Blekinge, Värmland och Södermanland. I samtliga fall kommer den kommunala skattesatsen att minska och den landstingskommunala skattesatsen att höjas med motsvarande.

Den totala skattesatsen i kommuner och landsting ökar i genomsnitt med 0,07 procentenheter nästa år och uppgår till 32,19 procent. Landstingsskattesatsen höjs med 0,10 procentenheter medan den kommunala skattesatsen minskar med 0,03 procentenheter.

De kommunvisa skattesatserna för 2019 som var inrapporterade före den 30 november finns på www.scb.se, under Offentlig ekonomi.

Befolkningsuppgifter per den 1.11.2018 och reviderad befolkningsprognos

Den 10 december presenterade Statistiska centralbyrån (SCB) befolkningsuppgifter per 1 november 2018. Dessa påverkar intäkterna i form av skatteintäkter och utjämningsbidrag/avgift. Den prognostiserade medelskattkraften 2019 blir 147 kr lägre per invånare på grund av att antalet invånare enligt utfallet var 6 538 fler än i prognosen, dvs. det beräknade skatteunderlaget divideras med fler personer. Kommuner som erhåller bidrag i inkomstutjämnningen kommer att få lägre ersättning och kommuner som betalar avgift kommer att betala en högre avgift på grund av detta, allt annat oförändrat.

I tabellen syns befolkningsutfall och prognos samt medelskattkraft som ligger till grund för beräkningarna i Prognosunderlag K 2017–2021 18064.

Tabell 6. Befolkning i riket, utfall och prognos per november samt medelskattkraft 2018–2022

Antal och procentuell förändring

	2018	2019	2020	2021	2022
Utfall	10 215 309				
Prognos		10 312 272	10 411 320	10 509 947	10 601 899
Förändring, %	1,011	1,009	1,010	1,009	1,009
Medelskattkraft					
Regeringens fastställda	223 844	230 685			
SKL:s prognos	223 607	227 807	232 435	239 202	246 436

Källa: SCB, regeringen, SKL.

Regleringsbidrag/avgift

SKL har gjort en bedömning av regleringsposten i den kommunalekonomiska utjämningen för åren 2018 till 2021. Förändringar sedan senaste bedömningen i cirkulär 18:48 beror på regeringens fastställda uppräkningsfaktorer och förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning enligt riksdagens beslut om statsbudgeten för 2019.

Tabell 7. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2018 till 2021

Miljoner kronor

	2018	2019	2020	2021
Inkomstutjämning, netto (+)	67 693	70 395	71 603	74 394
Strukturbidrag (+)	1 055	1 052	1 062	1 073
Införandebidrag (+)	34	0	0	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	68 750	71 448	72 665	75 467
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	70 339	78 521	83 864	86 473
Differens → Regleringspost (2)–(1)	1 589	7 073	11 199	11 006

Källa: SCB och SKL

Tabell 8. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2018 till 2021

Kronor per invånare

	2018	2019	2020	2021
Inkomstutjämning, netto (+)	6 700	6 891	6 943	7 146
Strukturbidrag (+)	104	103	103	103
Införandebidrag (+)	3	0	0	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	6 804	6 994	7 046	7 249
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	6 961	7 687	8 132	8 306
Differens → Regleringspost (2)–(1)	157	692	1 086	1 057

Källa: SCB och SKL

Jämfört med cirkulär 18:48 har regleringsposten 2019 ökat med 390 kronor per invånare (från 303 kronor till 693 kronor). Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning enligt M/Kd-budgeten inklusive SKL:s beräkning av skatteväxlingseffekt 2019 står för större delen av förändringen med en ökning med 401 kronor per invånare. Av tabell 9 framgår våra beräkningar av anslaget i miljoner kronor och i tabell 10 finns beräkningar per invånare.

Tabell 9. Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning mellan BP2019 från övergångsregeringen och M-Kd-budget

Miljoner kronor

	2019	2020	2021
BP2019 enligt övergångsregering cirkulär 18:47	74 423	75 888	78 053
Ökade resurser till välfärden (BP2018) "nya"	3 500	7 000	7 000
Ytterligare sänkt skatt för pensionärer	723	723	723
Okänt reform		378	822
SKL:s beräkning av skatteväxlingar 2019	-125	-125	-125
SKL:s beräkning av anslag för kommunalekonomisk utjämning	78 521	83 864	86 473

Tabell 10. Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning mellan BP2019 från övergångsregeringen och M/Kd-budget

Kronor per invånare

	2019	2020	2021
BP2019 enligt övergångsregering cirkulär 18:47	7 285	7 359	7 497
Ökade resurser till välfärden (BP2018) "nya"	343	679	672
Ytterligare sänkt skatt för pensionärer	71	70	69
Okänt reform	0	37	79
SKL:s beräkning av skatteväxlingar 2019	-12	-12	-12
SKL:s beräkning av anslag för kommunalekonomisk utjämning	7 687	8 132	8 306
Förändring M/Kd-budget och skatteväxling	401	773	809

I M/KD:s budgetförslag finns inte den detaljnivå som i en ordinarie budgetproposition. Vi har utifrån totalt anslag under utgiftsområde 25 beräknat hur stor del som bör avse anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Därefter har vi fördelat de nya posterna mellan kommuner och landsting. För kommunerna görs återigen ett tillskott motsvarande det som vi tidigare kallat "de nya välfärdsmiljarderna". Därmed ingår 3,5 miljarder kronor i anslaget 2019 vilket påverkar regleringsposten positivt. För 2020 ingår 7,0 miljarder kronor. Kompensation för den ytterligare sänkta skatten för pensionärer om totalt 1,1 miljarder kronor har fördelats mellan kommuner och landsting enligt samma procentuella fördelning (cirka 66 procent till kommuner och 34 till landsting) som den första sänkningen i övergångsregeringens budgetförslag innebar. Samma fördelning används också till att fördela "okänt reform". Det en restpost som antas ingå i det beräknade anslaget men som inte specificeras.

Med anledning av skatteväxlingen för kollektivtrafiken mellan kommuner och landsting i tre län har vi beräknat en minskning av statsbidragsramen med 125 miljoner kronor, vilket motsvarar 12 kronor per invånare eftersom skatteväxlingen påverkar nettokostnaden i inkomstutjämningen. Den sammanlagda förändringen av anslaget uppgår därmed till 401 kronor per invånare

OBS! Eftersom det finns en rad oklarheter ska uppgifterna användas med försiktighet. För 2019 bör våra beräkningar stämma bra men beräkningarna för 2020 och åren därefter bör bara ses som riktmärken till det finns fler detaljer att tillgå.

Observera att den del av ”Välfärds miljarderna” i BP2017 som fördelas efter invånarantal, ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och därmed även i våra beräkningar av regleringsposten ovan för åren 2018–2021. Den del som fördelas utifrån *flyktingvariabler ingår inte* i våra beräkningar.

Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex

I våra kalkyler beräknas kommunernas verksamhetskostnader både i löpande och fasta priser. Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. I tabellen nedan redovisas vår senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2017–2022. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, t.ex. i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKL:s kalkyler.

Tabell 11. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Arbetskraftskostnader*	4,1	2,5	3,1	3,3	3,4	3,1
Övrig förbrukning	2,8	2,2	2,6	2,6	2,6	2,6
Prisförändring	3,7 %	2,4 %	3,0 %	3,1 %	3,1 %	3,0 %

*Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.

Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKL:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKL:s prognos, och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna. För 2017 påverkar lärarlönesatsningen PKV med cirka 0,3 procentenheter.

Allt högre avsättningar för förmånsbestämda pensioner innebär ökade pensionskostnader framöver. Det påverkar även utvecklingen av sociala avgifter, främst 2018 och 2020. Det bör dock betonas att denna utveckling är starkt förknippad med de antagande om priser, löner m.m. i kalkylen. Osäkerheten ökar för varje år framåt. För 2018 och 2020 påverkar det PKV med +0,2 procentenheter.

Det sker en kontinuerlig ökning av kvaliteten på arbetsinsatsen, bland annat till följd av högre utbildningsnivå, och därmed höjda löner. Vi betraktar denna kvalitetsökning som en volymförändring och inte som en prisförändring, därför justeras timlöneökningarna ned med en uppskattning av kvalitetsökningen.

Priset på övrig förbrukning utgörs av en sammanvägning av vår prognos för KPIF, dvs. konsumentprisindex med fast ränta, och en uppskattad löneandel. Lönekostnader respektive övriga prisförändringar vägs med sina respektive vikter i totalkostnaderna.

Arbetsgivaravgifter och PO-pålägg för kommunerna år 2019

PO-pålägget för år 2019 uppgår till **39,15 procent** av lönesumman, vilket är en liten sänkning med 0,02 procentenheter jämfört med 2018.

Arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar

Arbetsgivaravgifterna enligt lag är oförändrade och uppgår år 2019 liksom år 2018 till 31,42 procent.

Det är en liten sänkning av avtalsförsäkringarna, de sänks från 0,05 procent år 2018 till 0,03 procent år 2019. Det är tjänstegrupplivförsäkringen (TGL-kl) som sänks.

Avtalspensioner

Det kalkylerade pålägget avseende avtalspensioner 2019, är **7,70 procent**, vilket är oförändrat jämfört med år 2018. Pålägget höjdes kraftigt år 2018 pga. ökade kostnader för den förmånsbestämda pensionen, vilken ger pensionsförmåner för inkomster utöver 7,5 inkomstbasbelopp (cirka 40 250 kr/mån år 2019). PO-pålägget ligger still detta år, 2019, men ser ut att behöva höjas framöver.

Pensionskostnaderna har på senare år varit något nedtryckta på grund av den låga inflationen. Simuleringar från de två pensionsadministratörerna KPA och Skandikon visar framöver på ökade kostnader för den förmånsbestämda pensionen. En förklaring är att pensionsunderlaget ökar snabbare när inflationen återgår till en mer normal nivå. En annan förklaring är att lönerna tenderar att öka snabbare för inkomster över tak, exempelvis via satsningar på karriärtjänster och brist på kvalificerad personal. Det tar dock tid innan löneökningar slår igenom, men prognoser några år framåt visar på fortsatt ökande kostnader.

Det som rekommenderas som PO-pålägg är utifrån ett genomsnitt i sektorn. Kostnaden är dock betydligt högre för de anställda som har inkomster utöver tak. Kostnaden skiljer sig även åt i olika kommuner beroende på lönestruktur. För att ta hänsyn till detta kan man jobba med differentierat PO-pålägg. Se exempel i *bilaga 1*.

Anställda över 65 år

För anställda som vid årets ingång fyllt 65 år är arbetsgivaravgiften enligt lag 10,21 procent (ålderspensionsavgiften) och den särskilda löneskatten på äldres inkomster, som infördes den 1 januari 2016, uppgår till 6,15 procent. Avseende avtalsförsäkringar betalas endast TFA (0,01 procent). Premie för avgiftsbestämd pension om 5,59 procent betalas vanligen fram till 67 år. *Sammantaget* blir därmed PO pålägget för de som fyllt 65 år 21,96 procent.

I budgetpropositionen (M + KD reservation) som beslutats i riksdagen den 12 december har aviserats att man avser ta bort den särskilda löneskatten på äldres inkomster

från 1 juli 2019. Några konkreta beslut är ännu icke tagna varför vi avvaktar med att lägga in det i tabellen.

Anställda födda 1937 och tidigare

För anställda födda 1937 och tidigare utgår inga arbetsgivaravgifter, eftersom dessa årgångar är helt kvar i det gamla pensionssystemet. Däremot ska den särskilda löneskatten på 6,15 procent betalas.

Se bilaga 1 för kommunernas arbetsgivaravgifter 2018 och 2019.

Utbetalning av preliminära skatter och bidrag 2019

Skatteverkets utbetalningar av skatter och bidrag under år 2019 görs den tredje vardagen efter den 17:e varje månad, datumen framgår av tabellen nedan. Slutavräkningen för 2017 års skatteintäkter justeras i samband med januari månads skatteutbetalning.

Tabell 12. Utbetalnings- och bokföringsdag för preliminära skatter och bidrag 2019

Datum

	Utbetalnings- dag	Bokförings- dag		Utbetalnings- dag	Bokförings- dag
Jan	22	23	Jul	22	23
Feb	20	21	Aug	21	22
Mar	20	21	Sep	20	23
Apr	24	25	Okt	22	23
Maj	22	23	Nov	20	21
Jun	20	21	Dec	20	23

Källa: Skatteverket.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2018–2025

I samband med varje uppdatering av våra beräkningar publiceras ”Prognosunderlag K 2018–2025 på vår webbplats på nedanstående webbadress:

<http://www.skl.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx>

Genom att i Excelfilen skriva in den egna kommunkoden, får man beräkningar och bakgrundsavgifter för sin kommun.

I prognosunderlaget redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2018–2025. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i prognosunderlaget. På vår webbplats finns en tabell som innehåller vissa riktade statsbidrag samt regleringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Av tabellen framgår om och när vissa specifika bidrag ingår i prognosen eller inte. Tabellen återfinns via nedanstående webbadress:

<https://skl.se/ekonomijuridikstatistik/ekonomi/budgetochplanering/statsbidragspecificering.1403.html>

Skillnader jämfört med förra beräkningen (cirkulär 18:48) beror på:

- Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer
- Ny skatteunderlagsprognos
- Slutligt beskattningsutfall för inkomståret 2017
- Skattesatser 2019
- Befolkningsuppgifter per den 1 november 2018 och reviderad befolkningsprognos
- Ny statsbidragsram

Beräkningarna bygger i övrigt på 2019 års skattesatser (för de kommuner som rapporterat till Skatteverket senast den 30 november) samt att befolkningen i varje kommun utvecklas i takt med riksprognosen.

Uppdatering av modellen ”Skatter & bidrag”

Kommuner som använder den *förenklade* uppdateringen laddar ner filen:

- Uppdateringsfil-18064nr8.xls
från sidan www.skl.se/modellensob. Följ sedan instruktionerna i filen eller manualen, för att uppdatera modellen efter förutsättningarna i detta cirkulär.

Rutiner för prenumeration / beställning av modellen år 2019

Förnyad prenumeration för gamla användare

De som haft modellverktyget under 2018 och även vill fortsätta ha det under 2019 behöver inte göra någon ny beställning. Däremot vill vi snarast, dock senast den 9 januari 2019, få nya uppgifter från de kommuner som bytt kontaktperson och/eller fakturaadress. Skicka nya uppgifter till Mona Fridell, e-post: mona.fridell@skl.se

Om kommunen inte vill ha modellverktyget år 2019 måste vi få en anmälan om detta till oss senast den 9 januari. Skicka avanmälan till Mona Fridell, e-post: mona.fridell@skl.se

Priset år 2019 är 2 200 kronor. Nästa års modell kommer att skickas ut i månadsskiftet januari–februari.

Beställning för nya användare

Kommuner som inte haft modellverktyget under 2018 gör beställningen via vår beställningsblankett. Beställningsblanketten kan hämtas från vår webbplats skl.se under område Ekonomi (under Ekonomi, juridik, statistik), Budget och planering, Skatter & bidrag, kommuner. **Spara den först på Din dator innan Du fyller i den!**

Blanketten kan sedan e-postas till mona.fridell@skl.se.

Kurs i utjämningsystemet och modellen ”Skatter & bidrag”

Torsdagen den 14 mars 2019 anordnar vi vårens kurs i *utjämningsystemet och modellen Skatter & bidrag*. Under dagen varvas en teoretisk genomgång av utjämningsystemets grunder och praktiska övningar i modellen Skatter & bidrag. Vi går igenom eventuella aktuella frågor med koppling till systemet och deltagarna får även möjlighet till att arbeta med egna frågor med stöd/handledning.

Plats Sveriges Kommuner och Landsting, Hornsgatan 20, Stockholm

När torsdagen den 14 mars, kl. 9:30–16:00

Preliminärt program

vid ankomst: Kaffe och smörgås

09.30–12.00 Övergripande information och inkomstutjämnning

12.00–13.00 Lunch

13.00–16.00 Kostnadsutjämnning, LSS och egna övningar

Kostnad 1 000 kr per person inklusive lunch, men exklusive moms.

Anmälan via e-post till Mona Fridell (mona.fridell@skl.se) eller tfn 08-452 79 10 senast den 25 februari. Platsantalet är begränsat. Ange särskilt fakturaadressen och eventuella kostavvikelser.

Obs! Alla deltagare måste ha med sig en egen dator!

Mer information om kursens innehåll kan du få av Mona Fridell, kontaktuppgifter finns ovan. Information finns även på vår webbplats www.skl.se under ekonomi, juridik, statistik/ekonomi/budget och planering/skatter och bidrag kommuner eller nedanstående länk:

<https://skl.se/tjanster/kurserochkonferenser/kalenderhandelser/utjamningssystemetochmodellensskatterbidrag.14461.html>

Uppdatering av modellen ”Skatter & bidrag”

Kommuner som använder den *förenklade* uppdateringen laddar ner filen:

- Uppdateringsfil-18064nr8.xls
från sidan www.skl.se/modellensob. Följ sedan instruktionerna i filen eller manualen, för att uppdatera modellen efter förutsättningarna i detta cirkulär.

OBS! Viktig information

- Förändringar av kommunernas skattesatser ingår bara för de kommuner som rapporterat in förändringar till Skatteverket senast den 30 november. Kommuner som eventuellt ändrar skattesatsen under december kan själva ange förändringen på blad 2, cell D59 och sedan välja förändrad i rullgardinslisten för skattesats på blad 1.
- Nya skattesatser inklusive skatteväxling ingår i denna uppdatering. Kommuner som skatteväxlar inför 2019 ska antingen använda den ”vanliga skatter- och bidragsmodellen” eller radera skatteväxlingsnivån på blad 1, cell N5 i ”skatteväxlingsmodellen”.

Information om tidpunkter under 2019

Aktuella datum finns på vår webbplats under Ekonomi, juridik, statistik. Klicka på Ekonomi och sedan på Ekonomikalendern.

Har du aktiverat prenumeration från vår webbplats? För att säkert få alla våra nyheter, gå in på skl.se och välj Prenumerera på webbinnehåll. Länken ligger i den grå sidfoten längst ner på sidan.

Under vårt område Ekonomi (under Ekonomi, juridik, statistik) finns de senaste uppdaterade cirkulären tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan cirkulären.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Anders Brunstedt (makroekonomi) 08-452 78 19, Bo Legerius (skatteunderlaget) 08-452 77 34, Per Sedigh (sammanvägt prisindex kommunal verksamhet) 08-452 77 43, Siv Stjernborg, (arbetsgivaravgifter) 08-452 77 51, Mona Fridell (modellen Skatter & bidrag) 08-452 79 10.

Alla kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skl.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Niclas Johansson

Mona Fridell

Bilagor

Bilaga 1: Arbetsgivaravgifter och PO-pålägg för kommunerna år 2019

”Prognosunderlag-K-2018–2025-18064”, finns på vår webbplats på följande länk:
<http://www.skl.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx>